

Josef Váchal – magie hledání

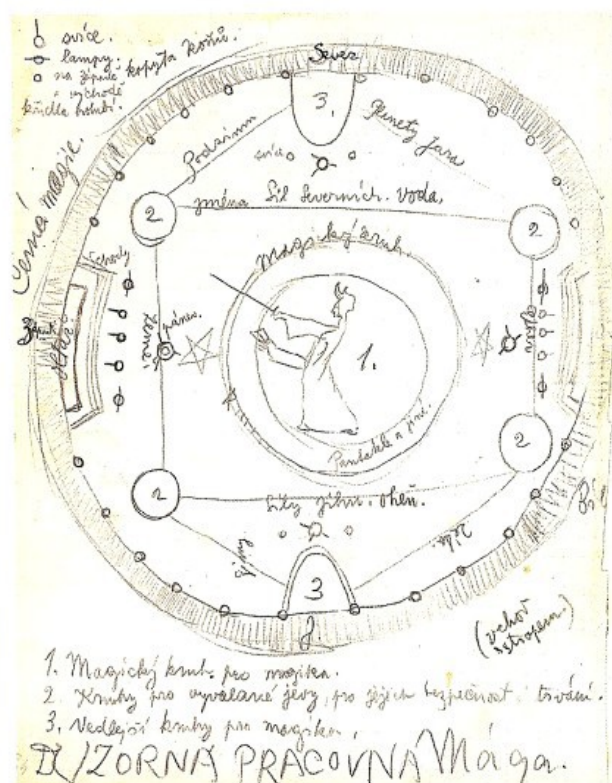
kniha Marie Rakušanové

Mám to štěstí že jsem se stal vlastníkem a čtenářem knížky [Josef Váchal. Magie hledání](#). Již dříve jsem četl Váchalův Krvavý román a tak jsem věděl, že se mám na co těšit a čeho se i bát.. Tento nejzasloužilejší pekelník český byl sice dítětem své doby, která ještě neměla své fantazijní světy ve vesmíru a astronomii jako máme my, nýbrž hledala po vyčerpání možností naší planety volné zkoumání a své fantazie v spiritizmu a lidském nitru, viz Váchalův obrázek Okultní seance

Váchal od mládí trpěl duševními obtížemi, měl děsivá vidění přízraků, záchvaty vzteku, paniky, [imaginace i umělecké tvořivosti](#). Vždy a ve všem předbíhal svoji dobu a tak dávno před světoznámými terapeuty objevil, že pokud své děsy ztvární a konkretizuje, pak tyto obludy ztratí část své moci a děsivosti. Z toho důvodu bych Váchalovi nevyčítal jeho satanismus neboť v jeho případě šlo spíše o „[stockholmský syndrom](#)“ kdy si unesený vytvoří citovou vazbu na svého únosce, a únosce si nikdo nevybírá. Váchal se svého osvobození od temnot nedočkal, možná že boží mlýny v jeho případě nemlely pro dílo které drcen v náručí temnot mohl vykonat, možná se o těchto věcech lze více dozvědět v biblické knize Jób a sám Váchal to shrnul větou „No jaký bude asi bůh – když my jsme jeho děti..“

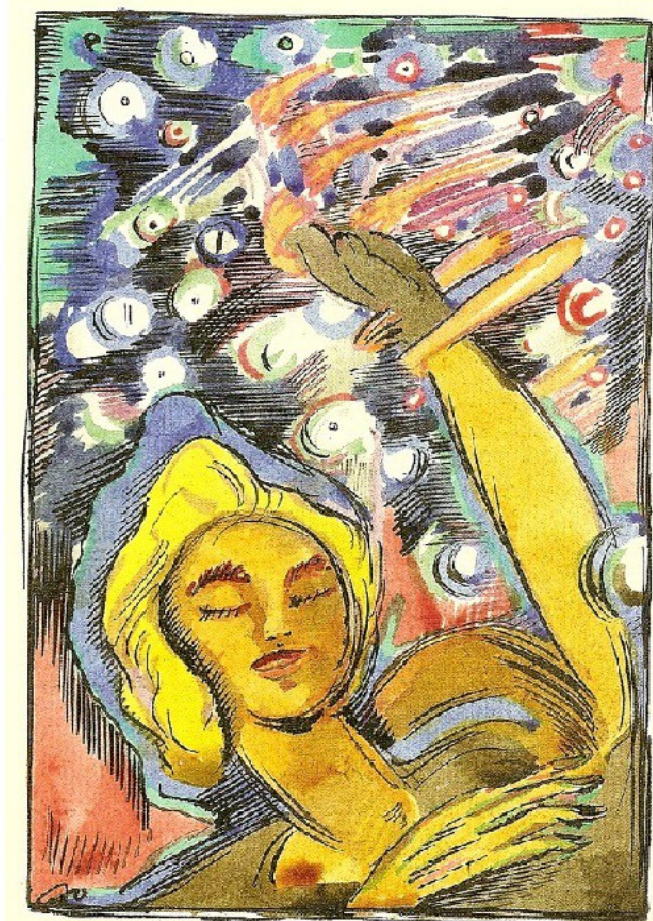
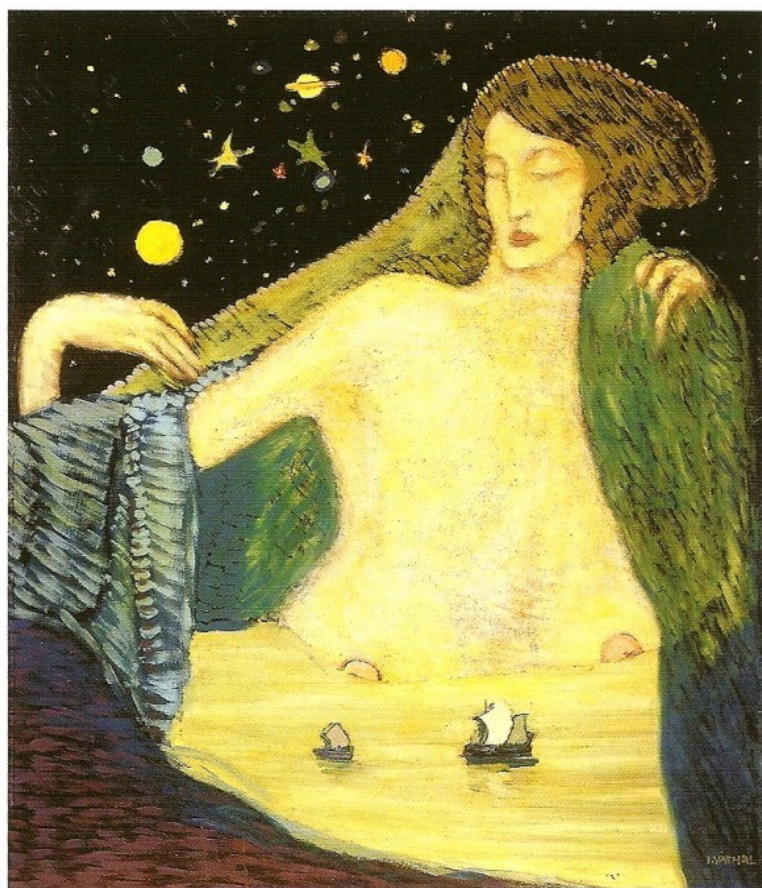
Váchal nesnášel svatokupectví což jej rozkmotřilo se všemi duchovními a okultními spolky se kterými se kdy dostal do styku a samozřejmě to platí i o ateistech a katolické církvi, byl jako můra přitahovaná světly a leskem do dálky zářích výkladů „svatokupeckých krámů“, když se dětsky nadšeným pohledem vyradoval a vynadával na vystavené zboží, pak si Váchal pokaždé všiml cenovek u vystavených moudrů a ideí, načež pokaždé začal zle řídit, přitom neváhal svatokupcům do tváří vmést i slova nejupřímnější, na což se nikdy nezapomíná. Nakonec měl Váchal za to, že život v temném světě příšerných pekelných oblud jeho vizí je pro něj snesitelnější nežli jalová existence v přetvářce vzrůstající se sociálně-technické civilizace.

Váchal svůj život prožíval dle učení filosofa Nietzscheho, který pravil:

„K heroismu nestačí aby kdo nesl tragický osud, je třeba si jej zamilovat, zpítí se jím, vložit do něho smysl a cíl svého života... Toto zvýšení, ne popření vůle k životu tvoří katarzi, tu tragédii se dvěma póly, nádherné divadlo, kdy soupeří fatalita (vše je dopřed ztraceno) budící hrůzu, s heroismem - beznadějnou vzpourou budící rozkoš.. Kdo zažil onoho orgastického citu, oné více než lidské zvůle chvil, kdy nejděsivější masky osudu černé a zlaté na žlutém západním nebi tančí před našimi zraky tanec smrti, pro toho ztrácí hrůza bytí svoji ničivou moc. Promísený, strašný a krásný rej vzniků a zániků, vodopád jímž se řítí životy, jenž nemá břehů, abychom se jich zachytili..“

A přestože zajisté Váchal uměl kreslit krásně což vidíme na obraze Štěstí

Váchal neváhal svoje obrazy kreslit „škaredě“ možná se tím mstil svému

tématu, možná mu chtěl zůstat dokumentaristicky věrný a to co je ošklivé namalovat prostě ošklivě. Váchal přímo nabádal své následovníky k meditaci na svých obrazech, která jim má umožnit přímého spojení s oněmi pekelnými silami. Sám v tomto punktu nemám větších ambicí a tak si myslím, že bych do Váchalových obrazů a značek určitě jen tak ani okrajově nepronikl. Stalo se však, že jsem v knize našel dešifrovací klíč v podobě katolického obrazu ovšem namalovaného Váchalovým způsobem. Tento obraz pro sebe namaloval Váchal v zákopech 1. sv. války na italské frontě uprostřed roztrhaných lidských těl i duší - jako jakýsi život zachraňující talisman..

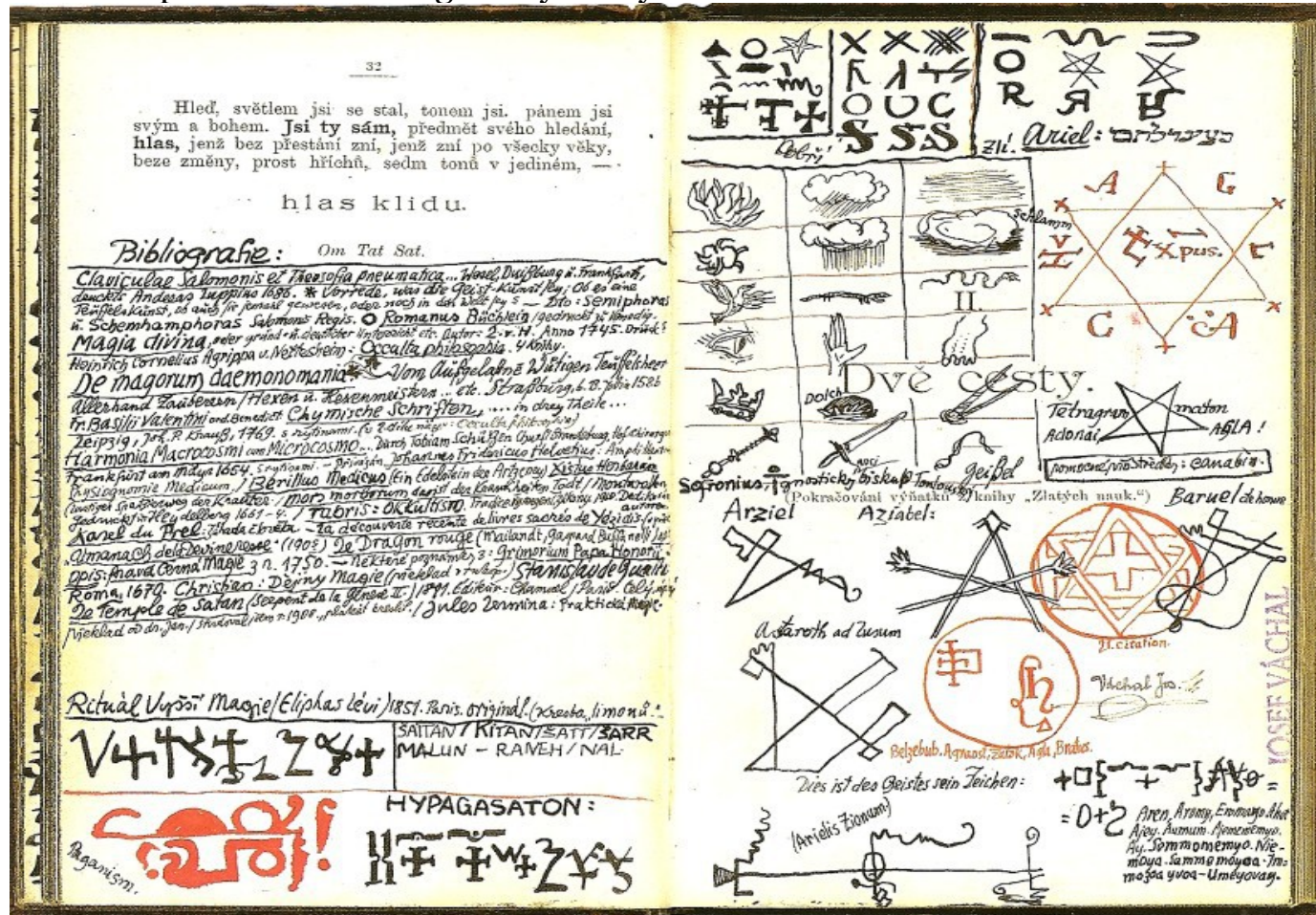

Tímto Váchal dosvědčil, že ve věcech ducha nemáme (pokud jsme sami k sobě upřímní) až takovou osobní svobodu a když nás život vystaví svým děsivým náporům, jakými byly právě válečné zážitky, pak se nutně v nouzi nejvyšší obracíme k duchovnímu učení ve kterém jsme prožili své dětství, k učení ve kterém jsme byli vychováni. Váchal válku přežil, ale její zážitky ještě více posílily jeho pesimismus ohledně lidstva i křesťanského boha a tak kupříkladu, když kreslil náčrt kabalistického stromu Sefir naschvál vynechal

hlavní sefiru Kesser která vyvěrá přímo z božské pravdě, zcela zduchovnělého svatého zřídla moudrosti myšlenek a smyslu dějů tohoto světa. Váchal však nešetřil ani magii, když prohlásil že pěstování magie nevyhnutně obsahuje snahu získat prostřednictvím osvojení tajných poznatků možnost psychicky ovládat a duchovně převažovat nad svým okolím. Všiml si u svých starých přátel okultistů jejich snah o osobní institucionalizaci a politické či finanční obohacení, s čímž Váchal rozhodně nemohl souhlasit.

V lecčems jsem našel paralelu mezi Váchalem a Egonem Bondym. Oba byli navzdory svým jedinečným talentům a ohromnému dílu většinu doby vystaveni posměchu, přehlížení, známí pouze jako méně významní členové uměleckých skupin svého mládí. Nedostalo se jim uznání odborných kruhů ani lásky širokého publika, žili v nouzi jelikož nedokázali své dílo „prodat“ pravděpodobně i pro svoji rázovitou sebestylizaci, a každý z nich se vlastně našel až ve vyhnanství, Váchal zmoudřel uvězněním ve své miniaturní světničce na statku ve Studeňanech, Bondyho „čestným soudem“ jeho chartističtí kamarádi odsunuli do bratislavského vyhnanství, kde místní inteligence nezátížená českými předsudky těžila z Bondyho složité osobnosti až do jeho tragické „hinduistické“ smrti.

Pokud jde o magii pak Váchal upíral svoje snažení směrem ke [znaku a písmu](#), kdy co by velmi schopný čaroděj dokázal prakticky znovuověřit a případně i reinterpretovat staré magické symboly.

Kdo by čekal rej pentagramů nedočkal by se. Když chtěl Váchal oslovit třeba tohoto příslušného adresáta, tak mu stačilo na svůj zásadní obraz umístit staré alchymistické označení síry a oslovený si toho zajisté ihned všiml..

Na Váchala silně zapůsobila smrt jeho ženy, pro kterou toho za života moc dobrého neudělal a tak jí po její smrti věnoval svůj „Krvavý román“ a uspořádal satanistický magický obřad na pomoc její duši, který začínal těmito slovy:

„Věčnému protivníku starých bohů, ochraňujících války, kapitál a tmu, plodících nestvůry demokracie a socialismu, od věků hrdému a krásnému Satanu, ochránci života, chci sloužit sám mši smuteční za Tebe, milená, obraze ženskosti nestrojené, líbezně žádoucí a milé, s očima dobrýma Madonniných krásnějšíma, pod dlouhým bohatým vlasem a s řečí měkkou a milou..“

Váchal tedy byl schopen vidět Satana přes propast staletí tak jak na něj nazírali první křesťané, tedy jako pastýře, ošetřovatele a ochránce prašivých ovcí, v této podobě je Satan vyobrazen na svém nejstarším západním křesťanském zobrazení ze 6. století, jež je k vidění u stropu v bazilice v Raveně.

Možnost že by ďábel mohl být ženská Váchala nenapadla.

A tak dnes vidím Váchala tak jako za života jak pevně stojí v pekle uprostřed svých milovaných psů a nic nedbá na tajemné zjevy nasvědčující přítomnosti vlkodlaků neb jiných ďábelských spekter, neb jsa se strašidly jedna ruka shodí z ramen příliš dotěrného plivníka a vyvinuv se šťastně z obětí dotěrných duchů soukajících se po místnosti jako páry ze staré vany, odhrne znamenímí pokrytý závěs za kterým stojí jeho pověstný tiskařský lis na němž k nemalé hrůze mnoha moralistů a zbožných katolíků samotný Ďábel stále Váchalovy edice tiskne.. Krev všech těch mravoučných odsuzovatelů, lízačů svatých zadnic, pronásledovatelů svobodného ducha - vytéká z čerstvě hotových archů a může jí být prodnes prozatím asi tak čtyři vědra..

Nad Váchalovým hrobem vítr pozpěvuje:

*Zde leží Váchal pod drnem
devět znal řemesel úhrnem.
Knihař a malíř. Také psal.*

*Však ducha doby pozaspal.
Hubené proto míval střevo...*

*Nejraději zpracovával dřevo,
a že ryl také do lidí,
dnes obdiv světa nesklidí.*

*Šťoural se v magii a katolické víře
pohrdal vlastní a miloval zvíře!*

Hledíc na štoček Váchalova písma -

bych metodou volné asociace k Váchalovi přiřadil tyto věty:

„Magie!“ zařval „Vidím ty hluboké černé lesy přízračných temných bytostí a vidím celé hory těžkých starých tajemství, jsou strašná, ovšem musím přiznat, že jsou přesně taková jakými je chci mít. V životě jsem se hodně natrápil, z dnešního pohledu vidím že to tak bylo správně, vždycky jsem pohrdal kupeckým žabomyším životem svého okolí. My čarodějové máme tam co ostatní živáčkové mají své společenské konvence, tedy my tam máme své čarodějnické způsoby, svoji svobodu, svůj STYL – který je nám nade vše. Teď však kupodivu mě STYL nezajímá, jen bych chtěl říci, že život je tak krásný a velkou cenu v něm má, mimo jiného, obyčejné třeba i zvířecí přátelství.“

Magik Veselý